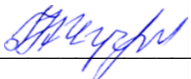

«Затверджую»

Завідувач кафедри

 (Т.М. Ткаченко)

«29» червня 2022 р.
Розробник силабуса

 (О.М. Щербакова)

СИЛАБУС

Інтелектуальна власність

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК6				
2) Навчальний рік: 2022-2023				
3) Освітній рівень: магістр				
4) Форма навчання: денна, заочна, дуальна, дистанційна, змішана				
5) Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»				
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 126 «Інформаційні системи і технології», Інформаційні системи і технології (ICT)				
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова				
8) Семестри: 2				
9) Контактні дані викладача: ст.викладачка Щербакова О.М. scherbakova.om@knuba.edu.ua , elenym111@gmail.com , https://www.knuba.edu.ua/shherbakova-o-m-%ef%bf%bc/ , тел. 067-503-85-16				
10) Мова викладання: українська				
11) Пререквізити: правознавство				
12) Мета курсу: формування системи економіко-правових знань щодо створення та управління інтелектуальною власністю, як джерела соціального, технічного, економічного та культурного розвитку суспільства, а також придбання навичок щодо ефективного використання та захисту інтелектуальної власності у професійній діяльності.				
13) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
1.	ПРН.1 Знати та уміти застосовувати на практиці методи системного аналізу, методи математичного та інформаційного моделювання для побудови та дослідження моделей об'єктів і процесів інформатизації.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, проведення заліку.	Лекція, практичні заняття, консультації	ЗК. 1,3,4,5,6 ФК. 2, 4.7,13

2	ПРН.11 Здатність роботи пошук інформації в спеціалізованій літературі в галузі системного аналізу, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, on-line ресурси.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, проведення заліку.	Лекція, практичні заняття, консультації	ЗК. 1,3,4,5,6 ФК. 2, 4, 7,13
---	---	---	---	---------------------------------

14) Структура курсу:

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
24	6	-	КР – 1	60	Залік
Сума годин:					90
Загальна кількість кредитів ECTS					3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					30 (1,0)

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Змістовний модуль 1. Загальна характеристика інтелектуальної власності.

Лекції:

Тема 1: Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності.

1. Поняття інтелектуальної власності.
2. Особливості права інтелектуальної власності: особисті немайнові та майнові права творця.
3. Різниця між матеріальними і нематеріальними об'єктами власності.
4. Суб'єкти права інтелектуальної власності.
5. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.
6. Об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Система інтелектуальної власності. Еволюція інтелектуальної власності.

1. Законодавча база інтелектуальної власності.
2. Державна система правової охорони інтелектуальної власності.
3. Міжнародна система інтелектуальної власності.
4. Еволюція інтелектуальної власності.
  - 4.1. Еволюція промислової власності.
  - 4.2. Еволюція авторського права і суміжних прав.
  - 4.3. Еволюція інтелектуальної власності в Україні.

Тема 3. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності.

1. Мета і принципи правової охорони.
2. Охорона прав на об'єкти промислової власності.
3. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти ІВ.
4. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.
5. Охорона прав на об'єкти ІВ за кордоном.

Змістовний модуль 2. Особлива частина права інтелектуальної власності.

Тема 4. Правова охорона винаходу (корисних моделей).

1. Законодавча база охорони винаходів (корисних моделей).
2. Умови надання правової охорони.
3. Умови патентоздатності винаходу, корисної моделі.
4. Право та порядок реєстрації винаходу, корисної моделі.
5. Експертиза заявки та її види.

Тема 5. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

1. Правова охорона торговельних марок (знаків для товарів і послуг).
2. Правова охорона комерційного найменування.
3. Правова охорона географічного зазначення походження товарів.

Тема 6. Авторське право.

1. Поняття, функції та принципи авторського права.
2. Суб'єкти авторського права.
3. Об'єкти авторського права.
4. Зміст та умови здійснення авторського права.

Тема 7. Правова охорона суміжних прав.

1. Поняття суміжних прав та їх особливості.
2. Суб'єкти суміжних прав.
3. Об'єкти суміжних прав.
4. Порядок виникнення і здійснення суміжних прав.
5. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм та програм організації мовлення.

Тема 8. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Нормативна база.
2. Види договорів щодо розпорядження майновими правами.
3. Ліцензія на використання об'єкта інтелектуальної власності, її види.
4. Ліцензійний договір,
5. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
6. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 9. Економіка інтелектуальної власності, управління об'єктами інтелектуальної власності.

1. Особливості права інтелектуальної власності як товару.
2. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності та їх способи.
3. Оцінка вартості права на об'єкт інтелектуальної власності. Підходи до визначення вартості об'єкту (витратний, дохідний, ринковий).
4. Життєвий цикл об'єкта інтелектуальної власності.
5. Етапи процесу управління інтелектуальною власністю, їх зміст та особливості.
6. Стратегія управління на етапі використання об'єкту.

Тема 10. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності.

1. Поняття цивільно-правового захисту.
2. Способи цивільно-правового захисту.
3. Захист патентних прав засобами цивільного права.
4. Захист авторського права і суміжних прав.

Тема 11. Адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
2. Суб'єкти та об'єкти адміністративного правопорушення у сфері інтелектуальної власності.
3. Дії, що визнаються адмінпорушенням права інтелектуальної власності.
4. Суб'єкти та об'єкти злочину у сфері інтелектуальної власності.
5. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Тема 12. Міжнародно-правовий захист інтелектуальної власності.

1. Суть міжнародно-правового захисту інтелектуальної власності.
2. Міжнародні договори України з питань інтелектуальної власності, функції адміністрування яких виконує ВОІВ.
3. Процедурні стандарти Угоди ТРІПС щодо забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 3. Набуття загальних навичок у професійній діяльності і повсякденному житті (засвоєння теоретичного матеріалу та вирішення ситуативних завдань).

Практичні:

- Заняття 1. Правова охорона об'єктів промислової власності.
- Заняття 2. Правова охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.
- Заняття 3. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Лабораторні:

Не передбачено.

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Виконання індивідуального завдання у формі реферату.

Теми

1. Загальна характеристика інтелектуальної власності та її правового регулювання.
2. Основні поняття авторського права.
3. Авторські договори.
4. Суміжні права.
5. Правовий захист авторського права і суміжних прав.
6. Сутність радикальної реформи законодавства про промислову власність і патентне право України.
7. Правова охорона винаходу і корисної моделі.
8. Правова охорона промислового зразка.
9. Правова охорона торговельних марок.
10. Авторське право: поняття, основні завдання та функції.

11. Патентовласники, їх права та обов'язки.
12. Ліцензійні договори.
13. Захист прав авторів об'єктів науково-технічної творчості.
14. Захист прав власників патенту.
15. Еволюція інтелектуальної власності.
16. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.
  1. Економіка інтелектуальної власності.
  18. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.
  19. Захист прав інтелектуальної власності.
  20. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.
  21. Захист від недобросовісної конкуренції.
  22. Державна система охорони інтелектуальної власності.
  23. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.
  24. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.
  25. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
  26. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
  2. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
  28. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
  29. Управління правами інтелектуальної власності.
  30. Система інтелектуальної власності.
  31. Колективне управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав.
  32. Охорона суміжних прав виконавців, виробників відеограм та організацій мовлення.
  33. Розпорядження авторськими правами.
  34. Виникнення і здійснення авторських прав.
  35. Еволюція авторського права і суміжних прав.

Самостійна робота:

1. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства – 2 год.
2. Історія розвитку законодавства про охорону нетрадиційних результатів інтелектуальної діяльності – 2 год.
3. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності – 2 год.
4. Правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності. – 2 год.
5. Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук – 2 год.
6. Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації – 2 год.
7. Нормативно-правові акти органів виконавчої влади України з питань інтелектуальної власності – 2 год.
8. Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук – 2 год.
9. Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації – 2 год.
10. Методика проведення патентних досліджень технічного рівня, патентоспроможності експертизи на патентна чистота – 2 год.
11. Суперечності інтелектуальної власності – 2 год.

12. Економічна ефективність ліцензування – 2 год.
13. Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти права інтелектуальної власності – 2 год.
14. Інтелектуальна власність в епоху Інтернету – 2 год.
15. Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку – 2 год.

16) Основна література:

1. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
2. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар / О. В. Коротюк. – К. : ОВК, 2022. – 340 с. ISBN 978-617-7931-36-1.
3. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, О. І. Чепис. Ужгород : РІК-У, 2019. – 488 с.
4. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] [Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь та ін / За заг ред канд. юрид. наук, доц. НестерцовоїСобакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с. 3.
5. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Тропін В. В. Інтелектуальна власність: навч. посіб. — Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. — 140 с. — ISBN 978-617-7665-16-7

17) Додаткові джерела:

1. Джунь В. В. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Джунь. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — 432 с.
2. Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Некіт К. Г. Право власності: навч. посіб. — Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 256 с. — ISBN 978-966-916-366-0
3. Інтелектуальна власність: Практикум для неюрідичних факультетів / Розроб. Семків В. О., Шандра Р. С. — Львів: Видавництво юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. - 80 с.
4. Килимник І. І. Інтелектуальна власність та міжнародне право: конспект лекцій. — Харків : ХНАУМГ імені О. М. Бекетова, 2018. — 97 с.

18) Нормативна та законодавча база:

1. Договір про патентну кооперацію [Електронний ресурс] : від 19.06.190 р. — Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/895_001#Text
2. Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс] : від 20.03.1883 р. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
3. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. — 2010. — № 84. — Ст. 2989. — Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text
4. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів [Електронний ресурс] : (Мінськ, 04.06.1999 р.). — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/99_514.
5. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141. — <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
9. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
11. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL № 4651-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>
12. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 35-36, № 37, ст.446) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL

- <https://zakon.rada.gov.ua/go/2747-15>
13. Митний кодекс України : від 13.03.2012 р. № 4495-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – №№ 44–48. – Ст. 552. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
  14. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 392-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed20110509#Text>
  15. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 0.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
  16. Про захист прав споживачів : Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30. – Ст. 39. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
  17. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 368-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 32. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
  18. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 36. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
  19. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 34. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
  20. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>
  21. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.199 р. № 621/9-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
  22. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 52-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 26. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
  23. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 158-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14#Text>
  24. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 1.01.2002 р. № 2953-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 1. – Ст. 121. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2953-14#Text>
  25. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій : Закон України від 14.09.2006 р. № 143-V // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 45. – Ст. 434. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text>

26. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 2.12.2001 р. № 156 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>

27. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Каб. Міністрів України від 18.01.2003 р. № 2 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF#Text>

Інформаційний ресурс

1. <http://library.knuba.edu.ua/>
2. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернеті. Режим доступу: www.lawukraine.com.
5. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
7. Офіційний сайт Бази українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.
8. <https://ukrpatent.org/uk>

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання		Підсумковий контроль	Сума
ПРН.01	ПРН.11		
30	30	40	100

20) Умови допуску до підсумкового контролю: Опрацювання лекційних тем, практичних занять та захист індивідуальної роботи.

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 5 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

21) Політика щодо академічної доброчесності: Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

22) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: <https://org2.knuba.edu.ua/user/profile.php?id=17211>